

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/124/2022
Identifikačné číslo spisu:	1212219899
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1212219899.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu W. Š.Í., narodeného XX. B. XXXX, D. XX, S., zastúpeného advokátskou kanceláriou SVITOK a spol., s. r. o., Tomášikova 23/C, Bratislava, IČO: 36 863 980, proti žalovanej Q. I., narodenej XX. R. XXXX, O. XXX/XX, A. I., zastúpená BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., Laurinská 4, Bratislava, IČO: 36 833 533, o zaplatenie 100 000 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava II (aktuálne Mestský súd Bratislava IV) pod sp. zn. 58C/214/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16Co/60/2019 z 25. mája 2021, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

Rozhodnutie súdu prvej inštancie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) vydal v spore poradi druhý rozsudok č. k. 58C/214/2012-270 z 2. októbra 2018 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“ alebo „rozsudok okresného súdu“), v ktorom prvým výrokom, zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 100 000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 100 000 eur od 31. marca 2012 do zaplatenia, druhým výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil právne § 442 ods. 1, § 488, § 489, § 580, § 581 ods. 2, § 588 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“). Z vykonaného dokazovania mal okresný súd za preukázané, že strany 11. januára 2012 spolu uzatvorili kúpnu zmluvu (ďalej len „kúpna zmluva“) predmetom, ktorej bol predaj nehnuteľností v k.ú A. vo vlastníctve žalobcu ako predávajúceho. Kúpna cena bola dohodnutá na sumu 200 000 eur, s tým, že 100 000 eur bolo žalobcovi vyplatených z hypotekárneho úveru. Dodatkom č. 1 ku kúpnej zmluve z 11. januára 2012 (ďalej len „dodatok č. 1“) uzatvoreným v rovnaký deň ako kúpna zmluva, sa žalovaná zaviazala zaplatiť

žalobcovi zostatok sumy vo výške 100 000 eur do 30. marca 2012, avšak túto povinnosť si nespĺnila. Po podaní žaloby si žalovaná voči žalobcovi uplatnila náhradu ušlého zisku vo výške 100 000 eur, ktorá mala vzniknúť tým, že nedošlo k naplneniu zámeru žalovanej na výstavbu rodinných/bytových domov z dôvodu, že žalobca pri uzatvorení kúpnej zmluvy zamlčal, že cez nehnuteľnosti je plánovaná severná tangenta, sú tam kryty civilnej obrany a vecné bremeno optických káblov obchodnej spoločnosti UPC. Žalovaná si voči žalobcovi uplatnila aj nárok na zaplatenie 50 000 eur ako náhradu skutočnej škody vzniknutej titulom zvýšených nákladov na vybudovanie prístupovej cesty a z uhradených zálohových faktúr obchodnej spoločnosti DAMKO s.r.o.

3. Súd prvej inštancie ustálil, že nedošlo k jednostrannému započítaniu pohľadávok z dôvodu, že zápočty pohľadávok z 20. augusta 2012 a 6. septembra 2012 spolu vo výške 50 000 eur neobsahovali presné označenie pohľadávok, ani ich splatnosť, z ich znenia nie je zrejmé, aké položky tvorili započítavanú sumu. Zápočet neobsahoval žiadny dôkaz o zaplatenej sume obchodnej spoločnosti DAMKO s.r.o. a žalovaná v konaní nepreukázala doručenie výzvy veriteľa na zaplatenie započítavanej sumy. Okresný súd preto vyhodnotil jednostranné započítanie pohľadávky ako neplatný právny úkon. Žalovaná v konaní nepredložila dôkaz o vykonaní jednostranného započítania sumy 100 000 eur. Konanie žalovanej okresný súd vyhodnotil ako obchádzanie zákona a zmluvných dojednaní, ktoré spočívalo vo vylúčení právne záväzného pravidla správania sa zámerným použitím prostriedkov, ktoré samé o sebe nie sú zákonom zakázané, v dôsledku čoho sa nastolený stav javil ako právne nenapadnuteľný.

4. Súd prvej inštancie vyhodnotil tvrdenia žalovanej o nesplnení povinnosti žalobcu informovať žalovaného o plánovanej výstavbe severnej tangenty, o krytoch civilnej obrany a vecných bremenách optických káblov spoločnosti UPC nachádzajúcich sa na nehnuteľnostiach ako hypotetické. Žalovaná si mohla a mala pred podpisom kúpnej zmluvy a jej dodatku preveriť na príslušných orgánoch stav kupovaných nehnuteľností. Z kúpnej zmluvy nevyplynul zámer žalovanej na výstavbu rodinných/bytových domov, čiastočne je uvedený v dodatku, ale nie je zrejmé, v akom rozsahu žalovaná plánovala výstavbu na predmetných nehnuteľnostiach. Už pri posúdení daných nehnuteľností znalcom pred poskytnutím hypotekárneho úveru mohla mať žalovaná vedomosť o stave daných nehnuteľností a mala tak možnosť odstúpiť od zmluvy. Žalovaná v konaní nepreukázala protiprávne konanie žalobcu, vznik škody ani kauzálny nexus medzi konaním žalobcu a vzniknutou škodou.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

5. O odvolaní žalovanej rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom sp. zn. 16Co/6/2019 z 25. mája 2021 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“ alebo „rozsudok krajského súdu“), ktorým napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (I. výrok) a žalobcovi priznal proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania (II. výrok).

6. V odôvodnení dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a dospel tak ku skutkovým záverom, na základe ktorých vyvodil právny záver o dôvodnosti žaloby.

7. V odôvodnení uviedol, že z napadnutého rozsudku okresného súdu nemožno vyvodiť záver o neplatnosti dodatku č. 1, tak ako to konštatovala žalovaná. Poukázal na to, že autonómia vôle je jedna z ťažiskových zásad súkromného práva a s poukazom na § 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka a článku 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nie je dôvod brániť subjektom občiansko-právnych vzťahov, aby právne úkony robili, pokiaľ spĺňajú všetky znaky právneho úkonu a pokiaľ neodporujú obsahu alebo účelu zákona. Zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že obsahom zhodne prejavenej vôle zmluvných strán bolo, aby kúpna cena bola zaplatená vo výške a spôsobom dohodnutým v dodatku č. 1, pričom vzhľadom na zmenu dohodnutého spôsobu zaplatenia kúpnej ceny nemožno stranám uprieť uzatvorenie takej dohody, podľa ktorej zaplatená časť kúpnej ceny 160 000 eur bude žalovanej vrátená. Odvolací súd považoval tvrdenia žalovanej, že jej záväzok zanikol a žalobca sa mal domáhať vydania bezdôvodného obohatenia titulom plnenia bez právneho dôvodu za účelové z dôvodu, že to bola práve žalovaná, ktorá po zaplatení časti kúpnej ceny zmenila svoju vôľu smerujúcu k tomu, aby zaplatením

sumy 160 000 eur v hotovosti bol čiastočne splnený je záväzok vyplývajúci z uzatvorenej kúpnej zmluvy. Vo vzťahu ku kompenzačným námietkam odvolací súd uviedol, že pokiaľ žalovaná v konaní uplatnila voči žalobcovi pohľadávku na započítanie, bola povinná preukázať jej vznik a výšku. Žalovanej sa však v konaní nepodarilo tieto skutočnosti preukázať, preto bola pohľadávka považovaná za nespôsobilú na započítanie a procesná obrana žalovanej bola vyhodnotená ako neúspešná.

Dovolanie

8. Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“ i „dovolateľ“), ktorého prípustnosť aj dôvodnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP navrhujúc napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

9. V dovolaní odvolaciemu súdu vytýkala, že v bode 24. napadnutého rozsudku, v ktorom sa odvolací súd venoval námietke žalovanej o neplatnosti dodatku č. 1, neuviedol žiadne relevantné vysvetlenie prečo považuje dodatok č. 1 za určitý a prečo je argumentácia žalovanej v tejto časti nedôvodná. Zároveň poukázal na to, že vyjadrenie krajského súdu je v tejto otázke protirečivé, keďže na jednej strane odvolací súd sám uviedol, že žalovaná namietala neplatnosť dodatku pre jeho určitosť na druhej strane uviedol, že žalovaná existenciu takejto vady v priebehu konania ani netvrdila.

10. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľka uviedla, že za právnu otázku, ktorá nebola vyriešená v rozhodovacej činnosti odvolacieho súdu považuje: Ako nazerať na skutočnosť, že žalobca žalovanej vrátil časť kúpnej ceny vo výške 160 000 eur. Odvolací súd vyriešil túto právnu otázku s poukazom na autonómiu vôle v súkromnom práve tak, že nemožno stranám uprieť uzatvorenie takej dohody, podľa ktorej zaplatená časť kúpnej ceny bude žalovanej vrátená. Nesprávnosť tohto právneho posúdenia spočíva v tom, že splnenie dlhu je v Občianskom zákonníku upravené kogentne v § 559 a nasl.. Predmetná právna otázka mala byť riešená tak, že ak žalobca 11. januára 2012 prijal od žalovanej prvú časť kúpnej ceny vo výške 160 000 eur a v článku I. ods. 4 kúpnej zmluvy výslovne potvrdil „prijatie časti kúpnej ceny podľa predchádzajúcej vety v celosti“, záväzok žalovanej zaplatiť kúpnu cenu v tejto časti nenávratne zanikol a nie je možné ho dohodou strán sporu obnoviť, respektíve vrátiť.

11. Po podaní dovolania dovolateľka doručila dovolaciemu súdu návrh na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, ktorý odôvodnila tým, že exekučným príkazom z 19. júla 2022 súdny exekútor zriadil exekučné záložné právo na nehnuteľnosti žalovanej. Za dôvod hodný osobitného zreteľa považovala žalovaná skutočnosť, že ujma na strane žalovanej podstatne prevyšuje možnú ujmu na strane žalovaného. V dôsledku vyhovieť návrhu na odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu dôjde k oddialeniu exekúcie, nie k jej zastaveniu. Na druhej strane žalobca v konaní nerozporoval, že je nemajetný a nadobudnutý majetok priebežne prepisuje na svoju dcéru. Ak by žalobca predmetnú pohľadávku vymohol, je tu dôvodná obava, že by vymoženú pohľadávku minul a neskoršie rozhodnutie odvolacieho súdu by malo iba akademický charakter.

12. K dovolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd dovolanie žalovanej odmietol a uviedol, že námietka žalovanej o údajnej neplatnosti dodatku č. 1 neobstoí, pretože dodatok bol uzatvorený v súlade so zákonom, jednoznačne a určite vyjadruje vôľu konajúcich subjektov. Podľa názoru žalobcu konajúce súdy vyhodnotili dvojstranné právne úkony medzi stranami sporu ako platné, čím sa jednoznačne vysporiadali s námietkami žalovanej.

Posúdenie veci dovolacím súdom

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“ alebo „NS SR“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spisovania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez

nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť.

14. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

15. Dovolací súd považuje za prospešné opakovane pripomínať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, nie je súdom skutkovým.

16. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane odvolacieho konania. Na týchto záveroch zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

17. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnene uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP), v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

18. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

19. V danom prípade z dovolania žalovanej vyplýva, že napáda rozsudok odvolacieho súdu v celom jeho rozsahu na základe § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

20. V zmysle § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

22. Ustanovenie 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom odvolacom návrhu spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

23. Z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyplýva, že prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napádaného rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci v zásade nezakladá vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Do úvahy preto neprichádza ani relevantnosť námietky, že odvolací súd nedostatočným odôvodnením rozhodnutia dovolateľovi znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

24. Aj v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR platí, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku. Iba skutočnosť, že dovolatelia sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňujú, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti jeho rozhodnutia (I. ÚS 188/06).

25. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozhodnutia vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998).

26. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany konania, aby sa súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bola strana konania úspešná, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení strán, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť uplatneného nároku, resp. námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom strany, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010).

27. Dovolateľka v súvislosti s vadou podľa §420 CSP odvolaciemu súdu vytýkala nedostatky spočívajúce v nedostatočnom odôvodnení posúdenia neplatnosti dodatku č. 1 ku kúpnej zmluve.

28. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre

rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, 4Cdo/34/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo/57/2019, 8Cdo/152/2018).

29. V posudzovanom prípade obsah spisu podľa názoru dovolacieho súdu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V odvolaní žalovaná poukazovala na to, že dodatok č. 1 ku kúpnej zmluve je neplatný z dôvodu, že nebola s určitosťou zrejma dohodnutá výška kúpnej ceny. Zároveň uviedla, že dohodnutá výška kúpnej ceny podľa dodatku č. 1 bola 200 000 eur, ale žalovaná výkladom rozsudku súdu prvej inštancie dospela k záveru, že bola povinná zaplatiť 360 000 eur. Odvolací súd v bode 24. rozsudku k tejto veci uviedol, že obsahom zhodne prejavenej vôle zmluvných strán bolo, aby kúpna cena bola zaplatená vo výške a spôsobom dohodnutým v dodatku č. 1. Ďalej uviedol, že súd prvej inštancie nedospel k záveru o neplatnosti dodatku č. 1 a ani v priebehu konania nevyšla táto vada najavo. Rovnako nemožno prehliadať, že to bola práve žalovaná (dovolatelka), kto inicioval zmenu pôvodne dohodnutého spôsobu zaplatenia kúpnej ceny. Práve žalovaná požiadala v dodatku č. 1 žalobcu o vrátenie už zaplatenej kúpnej ceny vo výške 160 000 eur, ktorý jej aj uvedenú sumu vrátil (článok 1 bod 2 dodatku č. 1 k zmluve). Právnym dôvodom vrátenia sumy 160 000 eur zo strany žalobcu žalovanej bola práve vzájomná dohoda zmluvných strán vyplývajúca z obsahu článku 1 bod 2 dodatku č. 1 k zmluve. Namietaná vada neurčitosti dodatku č. 1 k zmluve podľa záveru odvolacieho súdu najavo nevyšla, rovnako si neosvojil na základe vyššie uvedeného argumentáciu žalobcu o vzniku nového záväzku.

30. Dovolací súd preto konštatuje, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu sa vyrovnalo so všetkými podstatnými odvolacími námietkami žalovanej a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu je teda zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že dovolateľka sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Preto dovolací súd v tejto časti odmietol dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

31. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

32. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj napríklad 1Cdo/126/2017, 1Cdo/206/2017, 1Cdo/208/2016, 2Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 3Cdo/132/2017, 4Cdo/14/2017, 4Cdo/89/2017, 4Cdo/207/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/186/2016, 8Cdo/78/2017, 8Cdo/221/2017).

33. Otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a/

konkretizovať právnu otázku doposiaľ neriešenú dovolacím súdom a b/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

34. Nevyhnutnou podmienkou prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je, že sa týka právnej otázky, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie. Toto ustanovenie dopadá len na takú právnu otázku, ktorú: a/ odvolací súd riešil [neponechal ju nepovšimnutou a pri svojich právnych úvahách nedotknutou, ale ju riadne nastolil, vysvetlil jej podstatu, vyjadril vo vzťahu k nej svoje právne úvahy (prípadne možnosti odlišných prístupov k jej riešeniu) a vysvetlil jej riešenie a tiež dôvody, so zreteľom na ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie], a b/ (zároveň) dovolací súd ešte neriešil. Otázka, ktorou sa strany sporu, prípadne aj súd v konaní síce zaoberali, na vyriešení ktorej ale nie je v konečnom dôsledku založené dovolaním napádané rozhodnutie, nie je preto v zmysle ustanovenia, o ktorom je reč, rovnako relevantná.

35. V danom prípade žalovaná, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, odôvodnila dovolanie nesprávnym právnym posúdením odvolacieho súdu, a za otázku, ktorá ešte v rozhodovacej praxi nebola riešená, považoval otázku: Ako nazerať na skutočnosť, že žalobca vrátil žalovanej časť kúpnej ceny vo výške 160 000 eur. Dovolací súd konštatuje, že z takto naformulovanej otázky nie je zrejмый právny problém, ktorý by mal byť predmetom dovolacieho prieskumu. Pritom v zmysle bodu 16. uznesenia Veľkého senátu Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VCdo/2/2017 platí, že pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

36. Pokiaľ by dovolací súd absenciu konkrétne vymedzenej právnej otázky nezohľadnil, a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa cieľu sledovanému § 421 ods. 1 CSP (porovnaj 1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil), porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03). Na uvedený záver dovolacieho súdu vzhľadom na koncentráciu dovolacieho konania už nemohla mať vplyv ani doplnená argumentácia dovolateľky doručená dovolaciemu súdu až 7. decembra 2022, pretože bola podaná po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty stanovenej v § 430 CSP v spojení s § 427 ods. 1 CSP na podanie dovolania (rozsudok odvolacieho súdu bol žalovanej strane sporu doručený 30. júla 2021).

37. Z vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že (ani) na podklade dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum a dovolanie s poukazom na § 447 písm. f) CSP odmietol.

38. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

39. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

40. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.